

Spis treści

Wprowadzenie	5
Zbigniew Rykiel	
Państwo jako podmiot współczesnej polityki światowej	7
Stanislav Konečný	
Zmierzch czy odrodzenie państwa? Jakiego?	24
Dariusz Kondrakiewicz	
Zmiana atrybutów potęgi państwa w stosunkach międzynarodowych w dobie globalizacji	30
Katarzyna Mojska	
Hybrydowe struktury regulacji w środowisku międzynarodowym	47
Marek Czajkowski	
Bezpieczeństwo państwa a aktorzy niepaństwowi.	62
Ewelina Panas	
Rola transnarodowych organizacji pozarządowych we współczesnych stosunkach międzynarodowych	78
Paweł J. Borkowski	
Nie takie państwo straszne jak je malują – o funkcjach czynnika międzyrządowego w procesie integracji europejskiej	89
Marcin Tarnawski	
Państwo narodowe wobec kryzysu gospodarczego	106
Malgorzata Podolak	
Rola i znaczenie demokracji bezpośredniej we współczesnych państwach	126
Nota o autorach	142

Państwo pozostaje nadal głównym podmiotem stosunków międzynarodowych, choć nieustannie zmieniają się jego rola, funkcje i możliwości oddziaływania. Stąd też współczesne postrzeganie państwa w globalizującym się świecie nie jest jednoznaczne. Co więcej, prezentowane stanowiska często są zdecydowanie przeciwstawne. Z jednej strony wskazuje się na słabnącą rolę państwa i wzrost znaczenia instytucji ponadnarodowych, organizacji międzynarodowych oraz wielkich światowych korporacji, z drugiej zaś, zwłaszcza w dobie tzw. kryzysu gospodarczego, oczekuje się od państwa wykorzystania jego potencjałów i istotnego wsparcia dla ww. podmiotów. Dostrzegalne jest także zjawisko wzmacniania tendencji narodowych/państwowotwórczych oraz wyraźna chęć ochrony interesów państw narodowych.

Jak zatem wygląda współczesna rzeczywistość państwowa w dobie globalizacji? Czy rzeczywiście dostrzegalne są tendencje osłabiające rolę współczesnych państw? Czy też państwo wciąż całkiem dobrze odnajduje się w globalizującej się rzeczywistości międzynarodowej – zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym?

Na te i inne równie ważne pytania próbujemy znaleźć odpowiedź w prezentowanej monografii poświęconej współczesnym politycznym wyzwaniom państw. Autorzy 28 tekstów dokonują refleksji na temat różnorodnych aspektów dotyczących problemów wewnętrznych i zewnętrznych, z jakimi zmagają się dzisiaj państwa w różnorodnym wymiarze. Publikacja podzielona jest na dwa tomy. W pierwszym, obejmującym 9 tekstów, podjęte są analizy związane z ogólnymi wyzwaniami stojącymi przed państwem, w szczególności w perspektywie współczesnych uwarunkowań dostrzeganych w ramach bieżącej polityki międzynarodowej.